

FGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer:	2022-0037
Klageren:	XX 3070 Snekkersten
Indklagede: CVR-nummer:	Trafikselskabet Movia 29 89 65 69
Klagen vedrører:	Kontrolafgift på 750 kr. grundet rejse i spærretiden på pensionistkort
Parternes krav:	Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gældende, at ændringen i rejsereglerne om udvidelse af DOT's område for spærretider ikke har været kommunikeret tilstrækkeligt tydeligt Indklagede fastholder kontrolafgiften
Ankenævnets sammensætning:	Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust Gry Midttun Torben Steenberg Helle Berg Johansen Anna Langskov Lorentzen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 6. april 2022 truffet følgende

FLERTALSAFGØRELSE:

Movia er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Beløbet skal betales til Movia, der sender betalingsoplysninger til klageren.

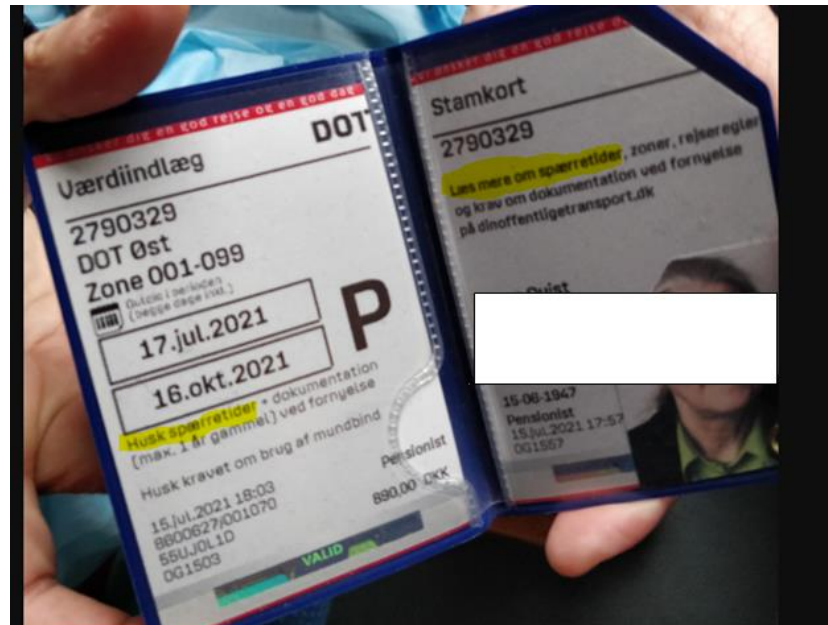
Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt. Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringsselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren havde et pappensionistkort til DOT Øst zone 01-99 gyldigt fra den 21. juli 2021 – 16. oktober 2021.

Før den 17. januar 2021 gjaldt spærretiden for pensionister udelukkende på rejser, der var påbegyndt i tidsrummet 07:00-09:00 i takstzonerne 01-04, 030-033 samt 040-044. Klageren havde derfor indtil 17. januar 2021 kunnet rejse på sine dagældende pensionistkort i de zoner, der ikke var omfattet, herunder zone 70. Den 23. september 2021 rejste hun med buslinje 150S, der afgik fra Kokkedal st. kl. 07:44.

Buslinje 150S

Rute	Zone	Stoppesteder
Kokkedal St. Adalsvej Egedalsvej Usserød Kongevej	70	Kokkedal St. Kokkedal Industripark Egedal Kirke Fredensborg Rådhus Brelte Skov Bloustrødvej Bølbrovej Kongevejs Centret Hørsholm Midtpunkt Hovedgaden Venlighedsvej Dr. Neergaards Vej Ubberødvej
Rungstedvej Hørsholm Kongevej		
Helsingermotorvejen		Gl. Holte, Øverødvej
		Nærum St. Lundtoftparken Rævehøjvej, DTU
	41	Klampenborgvej
	30	Brogårdsvej Kildgårds Plads Tuborgvej Ryparken St. Hans Knudsens Plads Haraldsgade Vibenshus Runddel St. Universitetsparken Nørre Campus Rigshospitalet Syd Sølvortet Nørreport St.
	2	
Nørre Allé		
Tagensvej Fredensgade Sølvgade Nørre Voldgade	1	

Klokken 7:58 steg kontrollører om bord på bussen ved stoppestedet Kongsvej Centret i zone 70, og da klagerens pensionistkort ikke var gyldigt til rejse mellem kl. 07-09, blev hun pålagt en kontrolafgift på 750 kr. Ifølge klageren spurgte hun om lov til at checke ind på sit rejsekort, hvilket kontrolløren afviste.

Den 12. oktober 2021 anmodede hun Movia om at annullere kontrolafgiften med den begrundelse, at hun ikke var klar over de nye regler for pensionister - ud over prisforhøjelsen, fordi dette var sket under coronakrisen, hvor borgerservice og arbejdspladser var lukket ned, og hendes NemID heller ikke havde virket. Videre gjorde hun gældende, at der ikke havde været nogen opslag på stationer eller busholdepladser, og at hun ikke ville være rejst på kortet i spærretiden, hvis hun havde været bekendt med reglerne.

Movia fastholdt kontrolafgiften med henvisning til selvbetjeningsprincippet og til, at der siden 17. januar 2021 havde været morgenspærretid for pensionister i Movias busser i hele DOT-området, hvilket havde været annonceret via de sædvanlige kanaler, ligesom det fremgik af klagerens pensionistkort, at hun skulle huske spærretider.

I den efterfølgende ankenævns sag har Movia henvist til, at ændringerne var annonceret i en presmeddelelse den 13. august 2020, at ændringerne havde været nævnt i Helsingør Dagblad, og at nye købere af pensionistkort efter den 17. januar 2021 fik udleveret oplysningerne i pensionistkort-format:

Vær opmærksom på spærretider

Du kan ikke bruge dit pensionistkort på hverdage:

- I morgenmyldretiden fra kl. 7-9 i bus, tog, metro og lokaltog på Sjælland og øerne.
- I eftermiddagsmyldretiden fra kl. 15-17 i alle DSB Tog i hovedstadsområdet (DOT Øst)

Ønsker du at rejse i myldretiden kan du med fordel bruge et rejsekort personligt med typen "pensionist", hvor du får 25% i rabat på din rejse.

Læs mere om rejseregler og produkter på dinoffentligetransport.dk

Til dig med pensionistkort

Gældende fra 17. januar 2021

DOT Din Offentlige Transport

Zonenumre i de fire storzoner

- DOT Øst: Zone 1-99
- DOT Vest: Zone 101-199
- DOT Syd: Zone 201-299
- DOT Midt: Zone 8, 20-29, 47, 48, 54, 56, 57, 65, 66, 74-76, 85-88, 95-99, 110-117, 137, 140-146, 170, 171, 176, 177, 180, 181, 184, 185, 255, 260-270 og 272-278.

Se detaljeret zonekort på dinoffentligetransport.dk/pensionist

Videre har Movia oplyst, at der på stationer og salgssteder fra den 17. januar 2021 var en folder om ændringerne:

Forside af folderen:

Få overblik over ændringerne

Pensionistkortet

- Pensionistkortet bevares som papkort uden check ind og ud.
- Vi indfører en ny storzone i Midtsjælland (DOT Midt) og harmoniserer priserne, så de bliver ens for alle.
- Aldersgrænsen for pensionistkortet følger pensionsalderen og hæves derfor til 66,5 år. Er du under 66,5 år og har et pensionistkort, kan du fortsat forny dit kort, som du plejer (medbring dit gamle kort som dokumentation).
- På hverdage kan kortet ikke bruges i bus, lokaltog, tog og metro fra kl. 7-9 og i DSB tog i DOT Øst fra kl. 15-17.
- Pensionistkortet kan købes på betjente salgssteder og på dinoffentligetransport.dk

Rejsekort personligt til pensionister

- Med rejsekort personligt til pensionister får du 25 % rabat, uanset hvornår på døgnet du rejser.
- Rejser du uden for myldretid, får du yderligere 20 % rabat.
- Aldersgrænsen for rejsekort personligt til pensionister er 65 år.
- Pensionister, der er fyldt 65 og i forvejen har et rejsekort personligt, vil automatisk få rabat fra 17. januar.
- Rejsekort personligt til pensionister kan købes på salgssteder og på rejsekort.dk

Her kan du få mere information

Find mere information, og læs om ændringerne på dinoffentligetransport.dk/pensionist

Rejsekort til pensionister

Du kan købe dit rejsekort personligt med kundetypen 'pensionist' på rejsekort.dk. Du kan også købe eller ændre dit kort ved at ringe til Rejsekort Kundecenter på 70 11 33 33 (hverdage kl. 8-18 og lørdage kl. 10-15) eller ved at henvende dig på et af DOTs betjente salgssteder.

Pensionistkortet

Du kan købe eller forny dit pensionistkort i et af DOTs betjente salgssteder eller på dinoffentligetransport.dk

Betjente salgssteder

Find nærmeste salgssted på dinoffentligetransport.dk

Har du spørgsmål eller brug for hjælp?

Ring til DOT på 70 15 70 00.
Vi sidder klar ved telefonen på hverdage kl. 7-18 og weekend samt helligdage kl. 8-18.

Oktober 2020

Serviceinfo

Pensionistkort og rejsekort personligt til pensionister og førtidspensionister:

Nye muligheder og priser fra 17. januar 2021

DOT Din Offentlige Transport

DOT Din Offentlige Transport

Bagside af folderen:

Ændringer, priser og rabatter

Den 17. januar 2021 indfører vi en række ændringer for pensionistkortet samt for rejsekort personligt til pensionister og førtidspensionister. Tiltagene er bl.a. en ny prisstruktur og mere rabat med rejsekort.

Skal du vælge pensionistkort eller rejsekort personligt til pensionister?

Hvis du rejser ofte inden for et fast område, anbefaler vi et pensionistkort med tre zoner eller én til flere storzoner. Du betaler en fast pris alt efter antal zoner og kan få op til 70 % rabat i forhold til almindeligt rejsende.

Rejser du også i myldretiden, kan du supplere med et rejsekort personligt til pensionister.

Hvis du rejser af og til i forskellige områder, anbefaler vi et rejsekort personligt til pensionister. Med det kan du rejse i hele DOTs område uden at tage hensyn til zoner og myldretid.

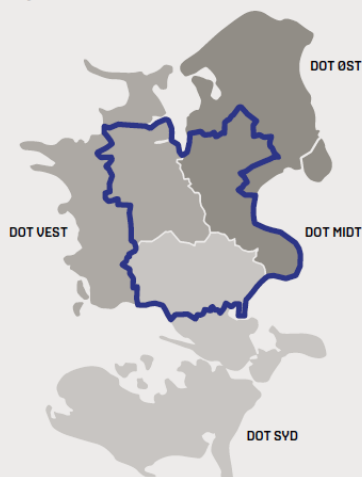
Du får 25 % rabat på alle rejser og ekstra 20 % rabat, når du rejser uden for myldretid.

Pensionistkortet:

Ny storzone i Midtsjælland

Til januar indfører vi en ekstra storzone i Midtsjælland (DOT Midt), så det bliver nemmere at vælge det, der matcher dit behov. Den billigste løsning er stadig at vælge tre zoner. Få overblik over priserne i skemaet til højre.

Fra 17. januar 2021 kan du altså vælge tre zoner, én storzone, to storzoner eller hele DOTs område. Få et overblik over zonerne på dinoffentligetransport.dk/pensionist

Pensionistkortet:

Priserne ændres

Fra 17. januar 2021 harmoniseres priserne på pensionistkort, så alle betaler det samme på tværs af DOTs område. Prisen stiger maksimalt med 100 kr. pr. måned og udregnes på baggrund af antal storzoner på dit pensionistkort. Pensionistkort købes altid for en periode på tre måneder.

Pris for pensionistkort i tre måneder	Fra 17. januar 2021
Tre zoner	630 kr.
Én storzone	890 kr.
To storzoner	1.335 kr.
Alle storzoner (hele DOT-området)	1.780 kr.

Info til førtidspensionister

Som førtidspensionist er du også omfattet af rabatten på rejsekort. Du skal blot vælge kundetyperen 'pensionist', når du køber dit nye rejsekort personligt. Har du allerede et rejsekort personligt, skal du ændre din kundetype til 'pensionist' for at få min. 25 % i rabat fra 17. januar. Det kan du gøre ved at henvende dig på et af DOTs betjente salgsteder eller ved at ringe til Rejsekort Kundecenter på 70 11 33 33. Du skal fremvise din seneste pensionsmeddelelse, der højst må være et år gammel.

Klageren har oplyst, at hun ikke selv har en PC, og hendes arbejdsplads, hvor hun har adgang til computer, var lukket ned under Corona. De brochurer, som Movia henviser til, har hun aldrig set. Vedrørende indlæg i avisen, var bibliotekerne også lukkede. Hun har aldrig fået udleveret nogen ekstra oplysninger i forbindelse med kortfornyelse. Hvis den blå folder havde siddet på en station eller busholdeplads m.v., havde der måske været lidt større mulighed for at budskabet var nået ud.

SEKRETARIATETS BEMÆRKNINGER:

I de Fælles Landsdækkende Rejseregler pr. 1. januar 2021 nævnes indledningsvist "Væsentlige ændringer i forhold til seneste version af Fælles landsdækkende rejseregler (1. januar 2020)". Derefter kommer følgende oplysninger (vores fremhævnings med gult):

Præcisering af aldersgrænse for pensionister, særligt for DOT (afsnit 2.2) '

Ændring af sats for kontrolafgift for togrejser med Arriva Tog (afsnit 2.7.2.) '

Tilføjet regler for skifte check ind i valideringsskemaet (afsnit 2.4.2) '

Præcisering/omskrivning af afsnit 4.3. om cykler '

Præcisering af tekster generelt i dokumentet.

.....

”Rejsehjemlen er kundens dokumentation for retten til at blive transporteret. Rejsereglerne udgør sammen med gyldig rejsehjemmel aftalen mellem kunden og det benyttede selskab. Der kan dog for visse typer rejsehjemmel være fastsat specielle regler, som også udgør en del af aftalen. Dette vil fremgå i forbindelse med købet.

.....

Afsnit 2.2.

I den kollektive trafik findes følgende fælles hovedkundetyper:

- ☐ Gratis barn ifølge med betalende voksen (maks. to børn til og med 11 år) eller ifølge med betalende barn (ét barn til og med 11 år)
- ☐ Betalende barn (fra 12 til og med 15 år eller alene under 12 år)
- ☐ Ung (personer i alderen fra 16 år til og med 25 år, personer med Ungdomskort og personer, som er indskrevet på en SU-berettiget uddannelse og kan fremvise studiekort)
- ☐ Voksen (fra 16 år)
- ☐ Pensionist (fra og med 65 år med undtagelse i DOT, hvor grænsen for pensionistalderen i en overgangsfase i 2021 ændres gradvist afhængig af produkttype. Se på DOTs hjemmeside for mere information)
- ☐ Førtidspensionister

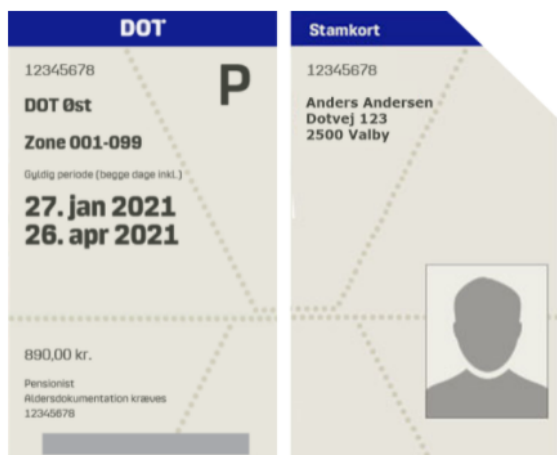
.....

Information om særlige regler vedrørende tidsbegrænsninger/spærretid på rejsehjemlen findes på selskabernes hjemmesider (se afsnit 21).”

Under afsnit 21, henvises der til et link til dinoffentligetransport.dk, hvor man får følgende billede:

Når man trykker på ”pensionistkort”, kommer følgende skærbillede:

Pensionistkort

Til dig der er fyldt 66,5 eller er førtidspensionist

Rejs ubegrænset med bus, tog og metro uden for myldretiden til en fast lav pris - [læs mere om vilkårene her](#).

Køb pensionistkort til 3 sammenhængende zoner, til én eller to storzoner eller til hele DOTs område.

Forny Pensionistkort

Køb Pensionistkort

Dette skal du bruge for at oprette eller forny pensionistkort online

Du skal benytte NemID for at købe eller forny pensionistkort.

Opretter du et nyt kort, skal du uploade et billede til dit stamkort. Billedet skal være i formatet JPG eller PNG og må max fylde 5 MB.

Fornyer du, og er du mellem 65 og 66,5 år, skal du uploade et billede af dit nuværende pensionistkort.

OBS: På DOTs hjemmeside kan du kun forny pensionistkort, som har stamkortnumre på 8 cifre. [Se her hvor du finder stamkortnummeret](#)

Hvis dit stamkort har 7 cifre, er det købt hos DSB og kan kun fornyes ved et [DSB salgssted](#).

Spærretider

Lørdage, søn- og helligdage samt 5. juni, 24. december og 31. december, kan du benytte kortet hele døgnet.

Herudover kan kortet ikke bruges i bus, tog, lokalbaner, metro og havnebusser på hverdage i morgenmyldretiden kl. 7.00-9.00.

Pensionistkort er gyldige ved påstigning/afgange uden for spærretider.”

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN:

3 medlemmer, Tine Vuust, Helle Berg Johansen og Anna Langskov Lorentzen udtaler:

"På selve pensionistkortet fremgår det, at passageren skal huske spærretider, og at man kan læse mere om spærretider på dinooffentligetransport.dk.

I de Fælles Landsdækkende Rejseregler, der gælder for den kollektive transport, oplyses det, at information om særlige regler vedrørende tidsbegrænsninger/spærretid på rejsehjemlen findes på selskabernes hjemmesider (afsnit 21). I dette afsnit guides kunden til at søge på dinooffentligetransport.dk, hvorefter oplysningerne om spærretid kan fremfindes.

Derudover fremgår spærretiderne af Vejledningsdokumentet, der supplerer de Fælles Landsdækkende Rejseregler i DOT's område.

I en pressemeddelelse fra august 2020 blev de kommende ændringer beskrevet, og det blev oplyst, at der ville blive givet besked til passagererne i god tid inden ikrafttræden. Der blev annonceret i Helsingør Dagblad for at informere passagerer i nærområdet.

Det fremgår af de foldere, der blev uddelt i pap-kort format til pensionistkortkøberne, og af folderne, som var tilgængelige på stationer og salgssteder, at disse blev trykt i oktober 2020.

Vi lægger derfor til grund, at annonceringen af ændringerne skete flere måneder, inden ændringerne trådte i kraft, hvorefter bestemmelsen i rejsereglernes pkt. 18, om at væsentlige ændringer skal offentliggøres mindst 1 måned inden ikrafttræden, var overholdt.

Vi finder, at klageren selv var nærmest til at forhøre sig på salgsstedet ved købet af pensionistkortet den 21. juli 2021, om reglerne fortsat var uændrede, både på baggrund af, at det tydeligt står på kortet, at kunden skal huske spærretider, og på baggrund af corona-nedlukning, hvor klageren i en længere periode ikke havde benyttet kollektiv transport til sit arbejde.

Herefter finder vi, at kontrolafgiften til klageren for rejse i spærretiden blev pålagt med rette.

Da det ikke er en betingelse for at pålægge en kontrolafgift, at passageren bevidst har undladt at betale fuld pris for rejsen, finder ankenævnet, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at kontrolafgiften skal frafaldes."

2 medlemmer Torben Steenberg og Gry Midttun udtaler:

"Fra den 17. januar 2021 gjaldt nye skærpede regler for spærretid i DOT's område.

Reglerne fremgik af de Fælles Landsdækkende Rejseregler, Vejledningsdokumentet, der supplerer rejsereglerne i DOT's område, og var offentliggjort i foldere og på DOT's hjemmeside i mere end en måned før ikrafttræden, jf. pkt 18 i rejsereglerne.

Herefter finder vi, at kontrolafgiften til klageren for rejse i spærretiden i selve kontrolsituationen blev pålagt med rette.

Imidlertid finder vi, at der har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at Movia skal frafalde kontrolafgiften.

Vi har ved afgørelsen heraf lagt vægt på, at det i de dagældende rejseregler var anført under afsnittet "*Væsentlige ændringer i forhold til seneste version af Fælles landsdækkende rejseregler (1.*

januar 2020)", alene var omtalt "Præcisering af aldersgrænse for pensionister, særligt for DOT (afsnit 2.2)".

Selve skærpelsen i gyldighedsområdet var imidlertid ikke nævnt som en ændring, passageren skulle være opmærksom på, i forhold til de tidligere rejseregler.

Vi har videre lagt vægt på, at klageren har oplyst, at hun ikke fik udleveret en papfolder i pensionistkortformat i forbindelse med fornyelse af sit kort den 21. juli 2021, på trods af at der var tale om et kort til DOT Øst, der var omfattet af de nye regler, og på trods af at der for mange passagerers vedkommende havde været tale om en længerevarende pause i køb/fornyelse af rejsehjemmel grundet manglende rejse med kollektiv transport under corona-nedlukningen.

Det er ankenævnets opfattelse, at der påhvilede en pligt for trafikvirksomhederne til at informere den enkelte kunde om skærpelsen i gyldighedsområdet i forbindelse med det konkrete salg/fornyelse af et pensionistkort i DOT's område - også efter ½ års forløb siden ikrafttræden.

Den omstændighed, at der har været foldere på stationer og i salgssteder, ændrer ikke ved denne vurdering.

Som følge af det anførte, skal Movia annullere klagerens kontrolafgift."

Der træffes afgørelse i overensstemmelse med flertallets udtalelse.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge lov om trafikselskaber § 29 kan der fastsættes regler om kontrolafgift og ekspeditionsgebyrer til passagerer, der ikke på forlangende foreviser gyldig rejsehjemmel.

I de dagældende fælles landsdækkende rejseregler (forretningsbetingelser), som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift. Rejsereglerne var gældende fra 1. januar 2021 til 30. november 2021.

Det anførtes således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr. for voksne.

Som passager uden gyldig rejsehjemmel betragtes også passager, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsebegrensninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages, eller om der er betalt metro-tillæg).

Fra pkt. 18. Ændring af rejseregler:

"Disse rejseregler kan ændres ved opslag på selskabernes hjemmesider.

Ændringer vil blive offentliggjort mindst en uge, før de træder i kraft. Væsentlige ændringer, som berører et stort antal kunder, offentliggøres 1 måned, før de træder i kraft.

Ændringer som følge af ny lovgivning eller myndighedskrav, der sættes i kraft med kort varsel, kan medføre at de angivne varsler, i helt særlige tilfælde, ikke kan overholdes."

Fra Vejledningsdokumentet i DOT's område:

Vejledningsdokument gældende pr 17. januar 2021

Pensionistkortet må kun benyttes af den, det er udstedt til. Der må ikke rettes eller påføres oplysninger i kortet.

Tiden i køreplanen bestemmer pensionistkortets gyldighed – og i Metroen er det påstigningstidspunktet.

Forsinkelser skal altid komme dig til gode. Dette gælder også ved aflysninger og planlagte sporarbejder i DSB, herunder i S-tog. Hvis et sporarbejde, der ikke er annonceret minimum 24 timer forud, afstedkommer, at du skal foretage ekstraordinære skift af transportmiddel på din rejse, er det tidspunktet for rejsens første påstigning, der regnes ud fra i forhold til reglerne om spærretid.

Begrænsninger i tidsgyldighed

Lørdage, søn- og helligdage samt 5. juni, 24. december og 31. december, kan du benytte kortet hele døgnet. På øvrige dage er der disse begrænsninger:

DOT (zone 1 – 299)	I Hovedstadsområdet (zone 1-99)
Kortet kan ikke bruges i bus, tog, lokalbaner, metro og havnebusser på hverdage i morgenmyldretiden kl. 7.00-9.00	Kortet kan ikke bruges i DSB tog på hverdage i eftermiddagsmyldretiden kl. 15.00-17.00

Pensionistkort er gyldige ved påstigning/afgange uden for begrænsninger i tidsgyldighed jf. afsnittet ovenfor.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

”Var for første gang i bus 150s på dette tidspunkt og fik en bøde for rejse på pensionistkort i spærretiden i zone 70. De to kontrollanter havde i en tid oplyst passager om ændringer i rejseforhold for pensionister. Jeg spurgte om jeg kunne tjekke ind på rejsekortet i bussen ;men nej, jeg skulle have bøden. _Jeg undrer mig over, at der ikke har været sat opslag om graverende ændringer på busholdepladser, stationer m.v. I ly af coronakrisen ,hvor kommunikationsforhold har været lukket ned, arbejdspladser, biblioteker ændres regler. Personlig har jeg kun adgang til PC på arbejde, hvor vi er flere om den. _ Kommunikationen med MOVIA var heller ikke uden problemer; den foregik over flere dage efter arbejdstid. Lange opkaldstider pr. tlf. udfyldning af skemaer, som ikke kunne sendes og forsvandt fra skærmen. Det var en fejl deres system. _Jeg synes jeg har gjort, hvad man kunne gøre, men det har fællessystemet Danmark ikke.

Jeg håber at opnå at få medhold, da det ikke synes som om de instanser , som har oplysningerne, har gjort nok for at få budskabe ud, med simple midler som opslag på centrale steder. Så endnu engang pålægges den enkelte borger hele ansvaret for kommunikationen i denne udgave af et samfund.”

Indklagede anfører følgende:

”På baggrund af de gældende fælles landsdækkende rejseregler, samt gældende betingelse for brugen af pensionistkort, fastholder Movia kontrolafgiften.

Pensionistkort

Er et stærkt rabatteret produkt, hvor der til gengæld knytter sig den begrænsning, at kortet ikke kan anvendes i bus, tog og metro på hverdage mellem kl. 7-9 om morgenen.

Før den 17. januar 2021 gjaldt spærretiden udelukkende rejser der var påbegyndt i tidsrummet 07:00-09:00 i takstzonerne 01-04, 030-033 samt 040-044.

Den 17. januar trådte en ny pensionistreform i kraft. Denne reform betød blandt andet, at spærretiden for rejser med pensionistkort blev udvidet til at omfatte hele DOT-området.

Det blev første gang meddelt i pressemeddelelse den 13. august 2020, hvor det fremgik:

Der vil i regi af DOT blive gennemført en målrettet informationskampagne i god tid før ikrafttrædelsen til januar 2021, så kunderne kan blive hjulpet godt gennem ændringerne.

Fakta om den justerede reform

- Pensionistkortet bevares på pap i DOTs område og vil som i dag være uden krav om check ind og check ud.
- Kortet kan købes for tre måneder ad gangen på pap på DOTs hjemmeside. Herudover sælges kortet også i betjent salg.
- Der vil fortsat være væsentlige rabatter på pensionistkortet – nu med samme rabat i hele DOTs område på mellem ca. 50 og 70 pct. i forhold til normal pris (rabatten er afhængig af, om man køber et stort eller lille kort).
- Der indføres i løbet af 2021 et nyt zonekort, der dækker Midtsjælland, så der fremover er zonekort til hovedstadsområdet, Sydsjælland, Vestsjælland samt et kort til Midtsjælland, der overlapper de andre områder
- Alle ældre får mulighed for rabat på min. 25 pct., når de rejser med den kollektive transport.
- Der indføres som noget nyt væsentlig rabat for pensionister på det almindelige rejsekort med check ind/ud på 25 pct. fra januar 2021 stigende til 30 pct. i maj 2024 i forhold til normal pris i hele DOTs område.
- Reglerne for brug af pensionistkortet ensrettes, så pensionistkort ikke kan bruges i bus, tog og metro i morgenmyldretiden i hele DOTs område. I eftermiddagsmyldretiden kan pensionistkortet ligesom i dag ikke bruges i DSB-tog i hovedstadsområdet. Begrænsningen i DSBs tog i eftermiddagsmyldretiden ophæves fra maj 2024.
- Aldersgrænsen for rabat bliver ændret, så den fremadrettet følger folkepensionsalderen, d.v.s. den stiger fra 65 til 66½ år fra januar 2021. Eksisterende brugere af pensionistkort kan dog fortsat forny deres kort, selvom de ikke er fyldt 66½ år endnu. Førtidspensionister kan som i dag få pensionistrabat uanset alder.
- Ingen pensionister får prisstigninger på mere end 100 kr. om måneden svarende til max. 50 pct.

I dagene op til den 17. januar blev der udsendt pressemeddelelser. Pensionistreformen kommenteres blandt andet den 09. januar 2021 i Helsingør Dagblad <https://helsingordagblad.dk/artikel/debat-nye-regler-for-mimrekort-og-nye-bustakster>

Nedenstående opslag blev i pensionistkort-format udleveret til alle nye købere efter den 17. januar. Dette og lignende opslag kunne samtidig findes på www.dinoffentligetransport.dk samt i busser og på stationer.

[Udeladt. Gengivet ovenfor i sagsfremstillingen].

I april 2021 er der en artikel i Passengerpuls om de nye regler for pensionister

<https://passagerpuls.taenk.dk/hjaelp-til-din-rejse/rabatter-paa-pensionist-billetter-i-bus-tog-og-metro>

Movias kontrollører stiger om bord linje 150S ved stoppestedet *Kongevejs Centret* kl. 07:58 den 23. september. I den efterfølgende billetkontrol fremviser klager et pensionistkort. Da pensionistkort ikke er at regne for værende gyldig rejsehjemmel i tidsrummet 07:00-09:00 bliver der udstedt en kontrolafgift i henhold til de gældende rejseregler.

Bussen starter sin rute fra Kokkedal St. kl. 07:44 og klager kan derfor ikke have påbegyndt sin rejse før kl. 07:00.

Linie	Tur	Fra	Til	Stop	StopNavn	PlanAfg	Forv.Ank	Forv.Afg	Fakt.Ank	Fakt.Afg	Opdateret	Status	Bus	CS	Forsinkelse	Ophold
150S	28	Kokkedal St.	Nørreport St.	6231	Kokkedal St.	07:44	07:44:00	07:44:00	07:39:00	07:44:06	07:44:10	Realtid	1175	1	6	306
150S	28	Kokkedal St.	Nørreport St.	28183	Kokkedal Industripark	07:46	07:46:12	07:46:12	07:45:46	07:45:46	07:45:47	Realtid	1175	1	-14	0
150S	28	Kokkedal St.	Nørreport St.	6001	Egedal Kirke	07:48	07:47:29	07:47:40	07:47:28	07:47:45	07:47:46	Realtid	1175	1	-15	17
150S	28	Kokkedal St.	Nørreport St.	6137	Fredensborg Rådhus	07:50	07:49:27	07:50:44	07:49:44	07:51:13	07:51:18	Realtid	1175	1	73	89
150S	28	Kokkedal St.	Nørreport St.	6003	Breelte Skov	07:51	07:52:06	07:52:06	07:52:25	07:52:25	07:52:28	Realtid	1175	1	85	0
150S	28	Kokkedal St.	Nørreport St.	6004	Bloustrødvej	07:52	07:52:59	07:53:05	07:53:25	07:53:25	07:53:27	Realtid	1175	1	85	0
150S	28	Kokkedal St.	Nørreport St.	6005	Bolbrovej	07:53	07:55:29	07:56:01	07:56:10	07:56:18	07:56:22	Realtid	1175	1	198	8
150S	28	Kokkedal St.	Nørreport St.	6006	Kongevejs Centret	07:54	07:57:19	07:58:00	07:58:07	07:58:35	07:58:37	Realtid	1175	1	275	28
150S	28	Kokkedal St.	Nørreport St.	6008	Hovedgaden	07:56	08:01:23	08:01:33	08:01:11	08:01:11	08:01:13	Realtid	1175	1	311	0

Klager foreviste i kontrolsituationen et periodekort for pensionister:

[Udeladt. Gengivet ovenfor i sagsfremstillingen]

På værdisindlægget er "**Husk spærretider**" og på stamkortindlægget "**Læs mere om spærretider**" tydeligt anført.

Kommentarer og afgørelse

Jf. de landsdækkende rejseregler **2.7.1**

"Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift. Som kunde uden gyldig rejsehjemmel betragtes også kunder, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid"

En kontrolafgift er betinget af, om man kan fremvise gyldig billet i kontrolsituationen. Movia har ikke mulighed for at vurdere, om der er tale om en bevidst snyd, forglemmelser eller fejltagelser, når klager ikke kan forevise gyldig rejsehjemmel. Vi forholder os til, at det er klagers eget ansvar at sikre sig gyldig en billet, som kan forevises på forlangende.

Den kollektive trafik fungerer efter princippet om selvbetjening. Det betyder, at chaufføren ikke laver billetkontrol i bussen, men kan foretage stikprøvekontrol, og det er kundens ansvar at have en gyldig billet til hele rejsen fra rejsens start.

Det fremgår tydeligt på det fremviste pensionistkort, at man skal være opmærksom på spærretid. Klager kunne have rådført sig med chaufføren ved påstigning, hvis hun var i tvivl, men har ikke gjort dette. Movia

har derfor vurderet, at klager i det konkrete tilfælde ikke har gjort det fornødne for at sikre sig, hvilket vil sige overholdt sit ansvar, at være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

Det er et område med stor mulighed for omgåelse af en kundes pligt til at sørge for betaling af sin rejse, hvis det accepteres, at man kan køre indenfor spærretiden på et pensionistkort uden at købe billet på anden vis.

Pensionistreformen skete den 17. januar og kontrolafgiften er udstedt den 23. september. Vi finder ikke, at ansvaret for klagers manglende viden om den ændrede spærretid så lang tid efter, kan tilhøre Movia og fastholder derfor kontrolafgiften.”

Hertil har klageren gjort gældende:

”Jeg har nu læst de indlæg m.v., som får alt til at se fuldstændig oplyst ud fra MOVIAs side. Sådan så verden ikke ud på det tidspunkt. Min NEMid var ude af drift i det meste af coronakrisen, så jeg kunne end ikke komme i kontakt med vaccinationsprogrammet, som samfundet ellers syntes var meget vigtigt. Jeg har ikke selv en PC og min arbejdsplads var lukket ned. De brochurer, som nu er vist på filer i denne mail, har jeg aldrig set. Der nævnes et indlæg i avisen Nordsjælland; bibliotekerne var jo også lukkede. Jeg har aldrig fået udleveret nogen ekstra oplysninger i forbindelse med kortfornyelse. Hvis den blå meddelelse havde siddet på en station eller busholdeplads m.v., havde der måske været lidt større mulighed for at få budskabet ud. Som jeg har anført før, så havde jeg selvfølgelig ikke sat mig i den bus på det tidspunkt, hvis jeg vidste at det var forbudt.”

Hertil har Movia svaret:

”Movia fastholder kontrolafgiften og har ingen yderligere kommentarer. Vi har vedhæftet en folder, som fandtes på stationer og salgssteder fra januar 2021. [Gengivet ovenfor i sagsfremstillingen].

Det fremgår tydeligt på klagers pensionistkort, at man skal være opmærksom på spærretid.”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand